ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.7.2021
COM(2021) 401 final

2021/0222 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας

{SWD(2021) 197 final}

2021/0222 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[1], και ιδίως το άρθρο 20,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η έξαρση της νόσου COVID-19 είχε αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της Κροατίας. Το 2019 το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (στο εξής: κατά κεφαλήν ΑΕΠ) της Κροατίας αντιστοιχούσε στο 42,7 % του μέσου όρου της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ της Κροατίας μειώθηκε κατά 8,0 % το 2020 και αναμένεται ότι θα μειωθεί σωρευτικά κατά 3,4 % το 2020 και το 2021. Στις πιο μακροπρόθεσμες πτυχές με αντίκτυπο στις μεσοπρόθεσμες οικονομικές επιδόσεις περιλαμβάνονται ένα επαχθές επιχειρηματικό περιβάλλον, αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και έλλειψη εργατικού δυναμικού καθώς και χαμηλές επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη και στις ψηφιακές υποδομές, που συμβάλλουν σε χαμηλή δυνητική ανάπτυξη. Επιπλέον, η Κροατία πρέπει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησής της ώστε να σχεδιάσει, να συντονίσει, να εφαρμόσει και να αξιολογήσει καλύτερα τις δημόσιες πολιτικές της και να διασφαλίσει την ικανότητα απορρόφησης των κονδυλίων της Ένωσης, δεδομένης της πιθανής εισροής ενωσιακής χρηματοδότησης που ανέρχεται περίπου στο 40 % του ΑΕΠ κατά την περίοδο έως το τέλος του 2027.

(2) Στις 9 Ιουλίου 2019 και στις 20 Ιουλίου 2020 το Συμβούλιο απηύθυνε συστάσεις προς την Κροατία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο της συνέστησε να εφαρμόσει όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την πανδημία, να στηρίξει την οικονομία και την ανάκαμψη που θα ακολουθήσει· να επιδιώξει, όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του

[1] ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

χρέους, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων· να ενισχύσει το δημοσιονομικό πλαίσιο και την παρακολούθηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο· να ενισχύσει την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας· και να προωθήσει την ισόρροπη γεωγραφική κατανομή των εργαζομένων και των εγκαταστάσεων στον τομέα της υγείας, τη στενότερη συνεργασία μεταξύ όλων των βαθμίδων διοίκησης και τις επενδύσεις στην ηλεκτρονική υγεία. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης να ενισχυθούν τα μέτρα και οι θεσμοί της αγοράς εργασίας και ο συντονισμός τους με τις κοινωνικές υπηρεσίες, με παράλληλη εδραίωση των κοινωνικών παροχών και βελτίωση της ικανότητάς τους να μειώνουν τη φτώχεια. Της συνέστησε να υλοποιήσει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και να βελτιώσει τόσο την πρόσβαση σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης όσο και την ποιότητα και τη συνάφειά τους με την αγορά εργασίας, προωθώντας παράλληλα την απόκτηση δεξιοτήτων. Το Συμβούλιο συνέστησε στην Κροατία να διατηρήσει τα μέτρα για την παροχή ρευστότητας στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στους αυτοαπασχολούμενους· να μειώσει περαιτέρω τους φόρους υπέρ τρίτων και τους περιορισμούς που προβλέπονται στη ρύθμιση της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών· να βελτιώσει την εταιρική διακυβέρνηση στις κρατικές επιχειρήσεις και να εντείνει την πώληση των εν λόγω επιχειρήσεων και μη παραγωγικών στοιχείων ενεργητικού. Το Συμβούλιο συνέστησε στην Κροατία να ενισχύσει την ικανότητα και την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης όσον αφορά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων έργων και πολιτικών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο· να μειώσει τον εδαφικό κατακερματισμό της δημόσιας διοίκησης και να εξορθολογίσει τη λειτουργική κατανομή αρμοδιοτήτων· και να εισαγάγει, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, εναρμονισμένα πλαίσια καθορισμού των μισθών σε όλη τη δημόσια διοίκηση και τις δημόσιες υπηρεσίες. Στην Κροατία συστήθηκε επίσης να επισπεύσει ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να εστιάσει τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική στην έρευνα και την καινοτομία, στις βιώσιμες αστικές και σιδηροδρομικές μεταφορές, στην καθαρή ενέργεια, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις περιβαλλοντικές υποδομές, στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες. Τέλος, το Συμβούλιο συνέστησε την ενίσχυση της πρόληψης και της επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις διαφθοράς, ιδιαίτερα σε τοπικό επίπεδο, καθώς και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος. Αφού αξιολόγησε την πρόοδο της εφαρμογής των εν λόγω ειδικών ανά χώρα συστάσεων κατά τον χρόνο υποβολής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η σύσταση σχετικά με την άμεση ανταπόκριση της δημοσιονομικής πολιτικής για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, τη στήριξη της οικονομίας και της επακόλουθης ανάκαμψης, καθώς και η σύσταση για τη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας για τις ΜΜΕ και τους αυτοαπασχολούμενους έχουν εφαρμοστεί ουσιαστικά.

(3) Στις 2 Ιουνίου 2021 η Επιτροπή δημοσίευσε εμπεριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2] για την Κροατία. Με βάση την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Κροατία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές

[2] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

ανισορροπίες, ιδιαίτερα λόγω του δημόσιου, ιδιωτικού και εξωτερικού χρέους σε ένα πλαίσιο χαμηλής δυνητικής ανάπτυξης.

(4) Στις 14 Μαΐου 2021 η Κροατία υπέβαλε στην Επιτροπή το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για την εν λόγω υποβολή ακολουθήθηκε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία διενεργήθηκε σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Η αντιμετώπιση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ως οικείου κτήματος της χώρας στηρίζει την επιτυχή εφαρμογή τους και τον διαρκή αντίκτυπό τους σε εθνικό επίπεδο καθώς και την αξιοπιστία τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού.

(5) Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να επιδιώκουν τους γενικούς στόχους του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 και του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου[3] για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19. Θα πρέπει να προωθούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης, συμβάλλοντας στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(6) Η εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών θα αποτελέσουν μια συντονισμένη προσπάθεια επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων σε όλη την Ένωση. Μέσω της συντονισμένης και ταυτόχρονης υλοποίησης των εν λόγω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και της υλοποίησης διασυνοριακών έργων, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα αλληλοενισχύονται και θα προκαλούν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε όλη την Ένωση. Ως εκ τούτου, ο αντίκτυπος του μέσου στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας των κρατών μελών θα προέλθει κατά το ένα τρίτο από τις δευτερογενείς επιπτώσεις από άλλα κράτη μέλη.

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το τμήμα 2.1 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολογία Α), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων και της χρηματοδοτικής κατανομής για το οικείο κράτος μέλος.

(8) Το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν και στους έξι πυλώνες, με σημαντικό αριθμό των συνιστωσών του σχεδίου να αφορούν πολλαπλούς πυλώνες. Η προσέγγιση αυτή συμβάλλει στη διασφάλιση της ολοκληρωμένης αντιμετώπισης κάθε πυλώνα με συνεκτικό τρόπο. Επιπλέον, δεδομένων των ειδικών προκλήσεων της Κροατίας, η ιδιαίτερη έμφαση στην έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και στη

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433Ι της 22.12.2020, σ. 23).

θεσμική ανθεκτικότητα, σε συνδυασμό με τη συνολική στάθμιση σε όλους τους πυλώνες, θεωρείται επαρκώς ισορροπημένη.

(9) Η πράσινη διάσταση του σχεδίου περιλαμβάνει σχετικά μέτρα που αναμένεται να συμβάλουν στον στόχο για το κλίμα και στη διατήρηση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Οι κύριες συνιστώσες που εστιάζονται στην πράσινη μετάβαση περιλαμβάνουν επενδύσεις στην ανακαίνιση κτιρίων, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην ενεργειακή απόδοση, στη διαχείριση αποβλήτων και υδάτων και στη βιώσιμη και καινοτόμο κινητικότητα. Επιπλέον, το σχέδιο περιλαμβάνει επενδυτικές προσπάθειες για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και τη μετάβαση σε πράσινες θέσεις εργασίας και στην κυκλική οικονομία. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας της Κροατίας, με διάφορα μέτρα για τη στήριξη της ψηφιοποίησης της δημόσιας διοίκησης και της παροχής επιγραμμικών δημόσιων υπηρεσιών. Περιλαμβάνονται επίσης επενδύσεις σε σταθερή και ασύρματη ψηφιακή συνδεσιμότητα και οι συμπληρωματικές μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με την εμβληματική πρωτοβουλία της Ένωσης για την ψηφιακή συνδεσιμότητα και την κοινή εργαλειοθήκη της Ένωσης για τη συνδεσιμότητα[4], με σκοπό τη διευκόλυνση των επενδύσεων σε ψηφιακές υποδομές σε απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές που υστερούν όσον αφορά τις υπηρεσίες συνδεσιμότητας gigabit.

(10) Η συνεισφορά του σχεδίου στον πυλώνα της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης εστιάζει ιδιαίτερα στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στη στήριξη των ΜΜΕ και των μεγάλων επιχειρήσεων, καθώς και στην παροχή κινήτρων στην καινοτομία και στην έρευνα και ανάπτυξη. Τα μέτρα περιλαμβάνουν την περαιτέρω μείωση του διοικητικού φόρτου και των φόρων υπέρ τρίτων για τις επιχειρήσεις, την απελευθέρωση αρκετών νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων, ώστε οι επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαιο για την επίτευξη υψηλότερων ποσοστών ανταγωνιστικότητας, να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους, και ταυτόχρονα να προσαρμόσουν τις διαδικασίες τους στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, μεταξύ άλλων αυξάνοντας τις επενδύσεις τους στην πράσινη τεχνολογία. Επιπλέον, το σχέδιο επικεντρώνεται στην αύξηση της βιωσιμότητας και στην υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών στον τομέα του τουρισμού με την αναβάθμιση των υποδομών, ώστε να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προωθώντας παράλληλα την έγκριση νέων επιχειρηματικών σχεδίων σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Η κοινωνική συνοχή θα πρέπει να ενισχυθεί κυρίως μέσω ενεργητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας που στοχεύουν επίσης σε ευάλωτες ομάδες, μέτρων στον τομέα της εκπαίδευσης και μέσω κοινωνικών πολιτικών για τη μείωση της φτώχειας. Επιπλέον, η εδαφική συνοχή, ιδιαίτερα η προσβασιμότητα και η διασύνδεση των λιγότερο πυκνοκατοικημένων περιοχών και νησιών, θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω της επέκτασης, της αναβάθμισης και της βελτίωσης της διαχείρισης των οδικών, σιδηροδρομικών και θαλάσσιων υποδομών, με την εξασφάλιση καλύτερης σύνδεσης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας Νότου-Βορρά και με την αναβάθμιση των δημόσιων δικτύων αποχέτευσης και ύδρευσης.

[4] Σύσταση 2020/1307 της Επιτροπής: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1307

(11) Ο πυλώνας για την υγεία και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα ωφελείται από τις βελτιώσεις του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης όσον αφορά τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και τις απαιτήσεις υποδομής και ιατρικού εξοπλισμού, ώστε να ενισχυθεί με τον τρόπο αυτό η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και σύγκλιση εντός της Κροατίας και της Ένωσης. Επιπλέον, προβλέπονται μέτρα για την επίτευξη πλήρους εδαφικής κάλυψης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης και της διαθεσιμότητας φαρμάκων, ώστε να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα και η ετοιμότητα του συστήματος υγείας, και παράλληλα να αυξηθεί η ποιότητα ζωής στις αγροτικές, απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές. Η μακροχρόνια περίθαλψη υποστηρίζεται από το σχέδιο με επενδύσεις για την αύξηση της διαθεσιμότητας, της προσβασιμότητας και της ποιότητας των οικιακών υπηρεσιών και των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας, καθώς και της ιδρυματικής φροντίδας αποκλειστικά για άτομα που λόγω των λειτουργικών περιορισμών τους εξαρτώνται εξ ολοκλήρου από αυτήν, ενώ διάφορες συνιστώσες αφορούν την ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης και της θεσμικής ανθεκτικότητας. Το σχέδιο περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα στον τομέα της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα την αύξηση της συμμετοχής στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω επενδύσεων σε υποδομές, τη διευκόλυνση της σχολικής εκπαίδευσης μίας βάρδιας και την αύξηση των υποχρεωτικών ωρών διδασκαλίας στα δημοτικά σχολεία, την επανεξέταση των προγραμμάτων σπουδών, καθώς και τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία αναμένεται να βελτιώσουν εμφανώς τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Οι μεταρρυθμίσεις αναμένεται να μειώσουν τον κατακερματισμό των δημόσιων ερευνητικών ιδρυμάτων, με τη μετάβαση σε χρηματοδότηση των ερευνών και της καινοτομίας με προσανατολισμό στα αποτελέσματα, και τη βελτίωση της εξέλιξης της ερευνητικής σταδιοδρομίας με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς των φυσικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών, και της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις

(12) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το τμήμα 2.2 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους και των συστάσεων βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) 1176/2011, προς την Κροατία, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα που έχουν εγκριθεί επίσημα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(13) Οι συστάσεις που αφορούν την άμεση αντίδραση της δημοσιονομικής πολιτικής στην πανδημία μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας, παρά το γεγονός ότι η Κροατία έχει γενικά ανταποκριθεί επαρκώς και ικανοποιητικά στην άμεση ανάγκη στήριξης της οικονομίας με δημοσιονομικά μέσα το 2020 και το 2021, σύμφωνα με τις διατάξεις της γενικής ρήτρας διαφυγής.

(14) Το σχέδιο περιλαμβάνει ένα εκτενές σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων ή ενός σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων οι οποίες περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε στην Κροατία το

Συμβούλιο κατά το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2019 και του 2020, ιδίως στους τομείς της δημόσιας διοίκησης, της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες, της κλιματικής και ψηφιακής μετάβασης, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του δικαστικού συστήματος.

(15) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου και συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της κροατικής δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου καθορισμού των μισθών και του κατακερματισμού σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα που έχουν ως στόχο να ενισχύσουν την ικανότητα και την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης όσον αφορά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων έργων και πολιτικών. Το κροατικό σχέδιο προβλέπει μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και προτείνει συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τη μείωση της διάρκειας των δικαστικών διαδικασιών, τη μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και τη βελτίωση της ψηφιοποίησης της δικαιοσύνης. Το σχέδιο προβλέπει επίσης την ενίσχυση της πρόληψης και της επιβολής κυρώσεων κατά της διαφθοράς.

(16) Το σχέδιο ανταποκρίνεται στη σύσταση του Συμβουλίου για μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης μέσω μέτρων που αυξάνουν τη συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα (ΠΕΦ), αυξάνουν τον αριθμό των υποχρεωτικών ωρών διδασκαλίας στα δημοτικά σχολεία, επικαιροποιούν τα σχολικά προγράμματα, προωθούν τις ψηφιακές δεξιότητες και εκσυγχρονίζουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να βελτιώσουν τις διαδικασίες στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης και να συμβάλουν στην αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας με τη θέσπιση ενεργητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας, την καθιέρωση κουπονιών για προγράμματα κατάρτισης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων και την τροποποίηση του εργατικού δικαίου. Οι προκλήσεις που αφορούν το κροατικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας αντιμετωπίζονται με μέτρα που βελτιώνουν την κάλυψη, την επάρκεια και τη στοχοθέτηση των κοινωνικών παροχών και καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη νέων κοινωνικών υπηρεσιών.

(17) Το κροατικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Κροατία και να αντιμετωπίσει τα εμπόδια στην ανάπτυξη και τις επενδύσεις, όπως προσδιορίζονται σε διαδοχικές συστάσεις του Συμβουλίου. Η δέσμη μέτρων όσον αφορά το επιχειρηματικό περιβάλλον αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού φόρτου και των φόρων υπέρ τρίτων, στη μείωση των κανονιστικών απαιτήσεων για τις επαγγελματικές υπηρεσίες και στην αύξηση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποσκοπούν επίσης στη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων και στην εντατικοποίηση της πώλησης των εν λόγω επιχειρήσεων και μη παραγωγικών περιουσιακών στοιχείων. Σημαντικό μέρος των επενδύσεων θα πρέπει να είναι προσανατολισμένο στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Οι σημαντικές επενδύσεις που προγραμματίζονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποσκοπούν στην εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση και τις περιβαλλοντικές υποδομές, καθώς και για ένα αποδοτικότερο σύστημα μεταφορών. Το κροατικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προβλέπει περαιτέρω μέτρα που αφορούν και τις άλλες συστάσεις του Συμβουλίου προς την Κροατία, μεταξύ άλλων στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας και της υγειονομικής περίθαλψης.

(18) Με την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων προκλήσεων, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να συμβάλει επίσης στη διόρθωση των ανισορροπιών[5] που εμφανίζει η Κροατία, ιδιαίτερα όσον αφορά τα υψηλά επίπεδα δημόσιου, ιδιωτικού και εξωτερικού χρέους, σε ένα πλαίσιο χαμηλής δυνητικής ανάπτυξης.

Συμβολή στο αναπτυξιακό δυναμικό, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα

(19) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το τμήμα 2.3 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα του κράτους μέλους, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους, και στον μετριασμό του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της κρίσης της COVID-19, ενισχύοντας έτσι την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και τη σύγκλιση στην Ένωση.

(20) Οι προσομοιώσεις της Επιτροπής δείχνουν ότι το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έχει τη δυνατότητα να αυξήσει το ΑΕΠ της Κροατίας κατά 2,9 %[6] έως το 2026. Η υλοποίηση επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων του σχεδίου αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των βασικών οικονομικών αδυναμιών της Κροατίας, όπως το συγκριτικά χαμηλό δυναμικό απασχόλησης και ανάπτυξης. Οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία αναμένεται να ωφελήσουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της Κροατίας, ενώ η αναβάθμιση των δεξιοτήτων θα μπορούσε να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα του εργατικού δυναμικού και να μειώσει τα κενά και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας. Σημαντικές επενδύσεις στην εκπαίδευση αναμένεται να συμβάλουν στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Όλα αυτά τα μέτρα αναμένεται να αυξήσουν το ανθρώπινο κεφάλαιο και την παραγωγικότητα της εργασίας και, ως εκ τούτου, θα αυξήσουν τη συμβολή της εργασίας στη δυνητική ανάπτυξη.

(21) Η συνεχιζόμενη απελευθέρωση της αγοράς υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων επαγγελματικών υπηρεσιών, αναμένεται να ωφελήσει τους καταναλωτές, να αυξήσει τον ανταγωνισμό και να δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας. Η μείωση του διοικητικού φόρτου και των φόρων υπέρ τρίτων, καθώς και τα διοικητικά μέτρα που σχετίζονται με τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων και των δημόσιων συμβάσεων, την καταπολέμηση της διαφθοράς και την ενίσχυση των ικανοτήτων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες αναμένεται να συμβάλουν στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της Κροατίας μετά την προσχώρησή της στον ευρωπαϊκό μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών («ΜΣΙ ΙΙ»). Τα μέτρα αυτά θα επηρεάσουν θετικά την εμπιστοσύνη των επενδυτών και θα καταστήσουν την Κροατία ελκυστικότερη για

---

5 Οι εν λόγω μακροοικονομικές ανισορροπίες αφορούν τις συστάσεις που διατυπώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 το 2019 και το 2020.

6 Οι εν λόγω προσομοιώσεις αντικατοπτρίζουν τον συνολικό αντίκτυπο του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU, το οποίο περιλαμβάνει επίσης χρηματοδότηση για την πρωτοβουλία ReactEU, καθώς και αυξημένη χρηματοδότηση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το InvestEU, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, την αγροτική ανάπτυξη και τον μηχανισμό RescEU. Αυτή η προσομοίωση δεν περιλαμβάνει τον πιθανό θετικό αντίκτυπο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ο οποίος μπορεί να είναι σημαντικός.

εισερχόμενες επενδύσεις και μεταφορά τεχνογνωσίας. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις, καθώς και οι επενδύσεις σε ένα αποδοτικότερο σύστημα μεταφορών, η περαιτέρω απαλλαγή των βιομηχανιών από τις ανθρακούχες εκπομπές, η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η προώθηση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης αναμένεται να τονώσουν την ανταγωνιστικότητα και να καταστήσουν την οικονομία συνολικά πιο βιώσιμη.

(22) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της απασχολησιμότητας των πλέον ευάλωτων ατόμων, μειώνοντας έτσι τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια. Ο κίνδυνος της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Κροατία συνδέεται στενά με την ανεργία και την αεργία. Οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρίες και τα άτομα που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων είναι σχετικά πιο εκτεθειμένα σε κινδύνους φτώχειας, ενώ τόσο η κάλυψη όσο και η επάρκεια του συστήματος παροχών ανεργίας παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεσμεύεται να αυξήσει την επάρκεια και να διευρύνει την κάλυψη του ελάχιστου εγγυημένου επιδόματος, του βασικού επιδόματος που έχει σχεδιαστεί για τη μείωση της φτώχειας. Ομοίως, το ποσό του επιδόματος ανεργίας θα πρέπει να αυξηθεί και η διάρκειά του να παραταθεί, ενώ και οι ελάχιστες συντάξεις θα πρέπει να αυξηθούν. Επιπλέον, τα μέτρα που σχετίζονται με την κατάρτιση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού και στους πράσινους και ψηφιακούς τομείς δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στις πλέον ευάλωτες ομάδες.

(23) Το σχέδιο περιλαμβάνει διάφορες παρεμβάσεις που θα συμβάλουν στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, με στόχο, μεταξύ άλλων, την επέκταση της πρόσβασης στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, την ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων για την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τις κοινωνικές παροχές, τη δημιουργία υπηρεσιών κοινωνικής καθοδήγησης για την προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης, ιδιαίτερα για τους νέους.

Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»

(24) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το τμήμα 2.4 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους (βαθμολόγηση Α) κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[7] (στο εξής: αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

(25) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 και την τεχνική καθοδήγηση της Επιτροπής (2021/C 58/01) σχετικά με την εφαρμογή της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», η Κροατία έχει προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία και διαβεβαιώσεις που τεκμηριώνουν ότι τα μέτρα για την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεν αναμένεται να επιφέρουν σημαντική ζημία σε κανέναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους, δηλαδή τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής

[7] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

αλλαγής, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, την κυκλική οικονομία, την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και την προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

(26) Χάρη στην επιλογή μέτρων που είτε συμβάλλουν ουσιαστικά στους περιβαλλοντικούς στόχους είτε έχουν μηδαμινές προβλέψιμες επιπτώσεις στους στόχους αυτούς, αναμένεται ότι πολλά μέτρα του σχεδίου δεν θα προκαλέσουν εκ προοιμίου σημαντική βλάβη, όπως π.χ. στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της αγοράς εργασίας και της δημόσιας διοίκησης. Όπου απαιτείται, ειδικά ορόσημα και στόχοι θα πρέπει να διασφαλίζουν την αποφυγή σημαντικών βλαβών. Ειδικότερα, οι επενδύσεις στη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αγορά ή τη χρήση εξοπλισμού για την εφαρμογή βελτιωμένης ανάκτησης πετρελαίου ούτε την αυξημένη παραγωγή πετρελαίου. Ομοίως, για τις γεωθερμικές επενδύσεις, ένα ορόσημο και ένας στόχος θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα έργα δεν θα περιλαμβάνουν καμία έρευνα ή εξόρυξη πετρελαίου ή φυσικού αερίου, ότι δεν θα αγοραστεί εξοπλισμός για τους σκοπούς αυτούς, ότι δεν θα απελευθερωθεί μεθάνιο και ότι οι γεωθερμικές γεωτρήσεις δεν θα έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις στη λειψυδρία και την ποιότητα των υδάτων. Το επενδυτικό έργο στον αερολιμένα Zadar επικεντρώνεται ειδικά στον εξηλεκτρισμό του αερολιμένα και στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, διασφαλίζοντας ότι δεν θα χρησιμοποιηθεί στήριξη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη φυσική επέκταση του αερολιμένα. Ένα ορόσημο για την επένδυση στους ιατρικούς αποτεφρωτήρες στο κέντρο της πόλης του Ζάγκρεμπ θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι αποτεφρωτήρες θα περιλαμβάνουν γραμμές για την ανάκτηση ενέργειας μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων με σύστημα καθαρισμού απαερίων και σύστημα συνεχούς παρακολούθησης των εκπομπών. Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί επίσης στα οριζόντια καθεστώτα, όπου τα ορόσημα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις για τη συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» συμπεριλαμβάνονται στον σχεδιασμό των καθεστώτων.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

(27) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το τμήμα 2.5 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολογία Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των κλιματικών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 40,3 % των συνολικών πιστώσεων του σχεδίου, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συνάδει με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030.

(28) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μακροχρόνιες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που θα συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση μέσω της ανακαίνισης του δημόσιου και ιδιωτικού κτιριακού αποθέματος, μεταρρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, επενδύσεις στη γεωθερμική ενέργεια και στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας και διανομής για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι επενδύσεις

στη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς αναμένεται να παράσχουν επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών, με δυνατότητες μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στηρίζει την ανάπτυξη προηγμένων βιοκαυσίμων, την παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμες πηγές και την ανάπτυξη υποδομών ανεφοδιασμού, που θα προωθήσουν τη μετάβαση προς τη βιώσιμη κινητικότητα κατά την επόμενη δεκαετία. Προωθεί τη στροφή από τις οδικές στις σιδηροδρομικές μεταφορές, με παράλληλες επενδύσεις σε οχήματα και σκάφη μηδενικών εκπομπών και σε υποστηρικτικές υποδομές. Τέλος, οι επενδύσεις στην ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων και στη στήριξη των ΜΜΕ και των μεγάλων επιχειρήσεων ώστε να επενδύσουν σε φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες παραγωγής και να καταστήσουν τον τουρισμό πιο βιώσιμο θα πρέπει επίσης να συμβάλουν στην επίτευξη των πράσινων στόχων.

(29) Συνολικά, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που συμβάλλουν στην πράσινη μετάβαση ευθυγραμμίζονται με τα υφιστάμενα εθνικά σχέδια. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές πολιτικές, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να συμβάλει άμεσα στη βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων. Το σχέδιο περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομές για την αναβάθμιση των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης και για την επιτάχυνση της μετάβασης στην κυκλική οικονομία. Διατίθεται χρηματοδότηση για νέες υποδομές που θα μειώσουν το ποσοστό των αποβλήτων που διοχετεύονται σε χώρους υγειονομικής ταφής, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων ανακύκλωσης και των κέντρων διαλογής αποβλήτων. Το σχέδιο περιλαμβάνει επενδύσεις για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας στον γεωργικό τομέα, οι οποίες θα συμβάλουν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Περιλαμβάνει ειδικά μέτρα για τη στήριξη της προστασίας της βιοποικιλότητας, όπως η αποκατάσταση των ποταμών, οι ζώνες υπερχείλισης και η εξάλειψη χωροκατακτητικών ειδών στην ευαίσθητη περιοχή του δέλτα του ποταμού Neretva. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν τον διαρκή αντίκτυπο του κροατικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στην πράσινη μετάβαση, μεταξύ άλλων στην προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος.

(30) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις θα πρέπει να συμβάλουν σημαντικά στην προώθηση των στόχων της Κροατίας για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και για το κλίμα, όπως ορίζονται στο εθνικό σχέδιο της Κροατίας για την ενέργεια και το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και στη μακροπρόθεσμη στρατηγική χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Όσον αφορά τους περιβαλλοντικούς στόχους, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852, το σχέδιο περιλαμβάνει αξιοσημείωτα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κυρίως μέσω της ενίσχυσης της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος, επενδύσεις για την προώθηση της υιοθέτησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, καθώς και χρήση καινοτόμων τεχνολογιών. Το σχέδιο περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα που σχετίζονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της βιώσιμης χρήσης των υδάτινων πόρων, μέσω της μείωσης των απωλειών ύδατος και της κατανάλωσης ενέργειας στα δίκτυα υδροδότησης. Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης σημαντικές επενδύσεις στην πρόληψη των κινδύνων πλημμύρας οι οποίες προωθούν λύσεις που βασίζονται σε φυσικές μεθόδους. Το κροατικό σχέδιο αναμένεται να συμβάλει στους στόχους της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης έως το 2050.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

(31) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το τμήμα 2.6 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολογία Α) στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 20,4 % των συνολικών πιστώσεων του σχεδίου, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(32) Δράσεις για τη στήριξη της ψηφιακής μετάβασης υπάρχουν σε ολόκληρο το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τον ευρύ και διατομεακό χαρακτήρα των προβλεπόμενων προσπαθειών ψηφιοποίησης. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας διαθέτει μία συνιστώσα που αφορά αποκλειστικά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας της Κροατίας, με συνεπή μέτρα για τη στήριξη της ψηφιοποίησης της δημόσιας διοίκησης και της παροχής ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Περιλαμβάνει επίσης επενδύσεις στον τομέα της ψηφιακής συνδεσιμότητας, οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν τις ψηφιακές υποδομές για υπηρεσίες σταθερού και κινητού διαδικτύου σε απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές που υστερούν όσον αφορά την ψηφιακή ένταξη.

(33) Πέραν αυτής της ειδικής συνιστώσας που αφορά την ψηφιακή μετάβαση, οι περισσότερες άλλες συνιστώσες συμβάλλουν επίσης στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Κροατίας. Το σχέδιο περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα για την ψηφιοποίηση των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας, της υγείας, της δικαιοσύνης και της εκπαίδευσης, με ειδικές επενδύσεις για ψηφιακά εργαλεία για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σχεδιάζεται η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την καθοδήγηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της κοινωνίας και της οικονομίας της Κροατίας για την επόμενη δεκαετία, με τον καθορισμό στρατηγικών στόχων για την ψηφιακή μετάβαση της οικονομίας, της δημόσιας διοίκησης και της δικαιοσύνης, την ψηφιακή συνδεσιμότητα και την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων.

(34) Οι σχετικές με την ψηφιακή τεχνολογία μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που υποστηρίζονται από το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να έχουν διαρκή αντίκτυπο. Για παράδειγμα, οι επενδύσεις που στηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης της Κροατίας αναμένεται να επιφέρουν συστημικές αλλαγές στην ανάπτυξη διαλειτουργικών συστημάτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και στη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων στη δημόσια διοίκηση. Αναμένεται επίσης να μεταβάλουν την αλληλεπίδραση μεταξύ της δημόσιας διοίκησης της Κροατίας και των χρηστών της. Οι επενδύσεις στη συνδεσιμότητα αναμένεται επίσης να συμβάλουν στη μείωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, με συμπληρωματικά μέτρα που αναμένεται να ληφθούν από άλλα εθνικά ή ενωσιακά ταμεία που θα διασφαλίσουν την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την κοινωνία των gigabit.

Διαρκής αντίκτυπος

(35) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) και το τμήμα 2.7 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να έχει, σε μεγάλο βαθμό, διαρκή αντίκτυπο στην Κροατία (βαθμολογία Α).

(36) Οι μεταρρυθμίσεις για τη μείωση του διοικητικού και οικονομικού φόρτου στις επιχειρήσεις με την ελάφρυνση των επαχθών ρυθμίσεων και τη μείωση των φόρων υπέρ τρίτων αναμένεται να ωφελήσουν τη δημιουργία αξίας στον ιδιωτικό τομέα. Ομοίως, τα μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και οι μεταρρυθμίσεις για τη μείωση των καθυστερήσεων και την επιτάχυνση του χρόνου επίλυσης υποθέσεων στο δικαστικό σύστημα αναμένεται να ενισχύσουν τους θεσμούς και να αυξήσουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών, βοηθώντας την Κροατία να προσελκύσει επενδύσεις και τεχνογνωσία. Οι μεταρρυθμίσεις για την ελευθέρωση των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων αναμένεται να αυξήσουν τον ανταγωνισμό στην οικονομία προς όφελος των καταναλωτών και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Οι μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένου ενός βελτιωμένου καθεστώτος φορολογικών κινήτρων στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης και προγραμμάτων στήριξης της καινοτομίας, αναμένεται να ενισχύσουν την ανάπτυξη τομέων αριστείας και να έχουν διαρκή θετικό αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την οικονομία συνολικά. Οι βελτιώσεις στη διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων και η εντατική πώληση των εν λόγω επιχειρήσεων και μη παραγωγικών περιουσιακών στοιχείων αναμένεται να έχουν διαρκή θετικό αντίκτυπο στην αποδοτικότητα της κατανομής πόρων στην οικονομία. Υπάρχουν επίσης σημαντικές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων μέσω της ψηφιοποίησής τους, όπως για την εγγραφή μιας επιχείρησης σε μητρώο και την καταβολή τελών, και για τη στήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων, οι οποίες αναμένεται να έχουν διαρκή θετικό αντίκτυπο στην ποιότητα της παροχής υπηρεσιών τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στα νοικοκυριά.

(37) Οι επενδύσεις στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και τις δεξιότητες στην αγορά εργασίας αναμένεται να έχουν μακροπρόθεσμα θετικά αποτελέσματα στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία αναμένεται να ωφελήσουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ενώ οι επενδύσεις στην καθαρή ενέργεια, τον βιώσιμο τουρισμό, τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών, την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση αναμένεται να βελτιώσουν διαρθρωτικά τη βιωσιμότητα της οικονομίας και θα προσελκύσουν πρόσθετες επενδύσεις σε βάθος χρόνου. Ο συνδυασμός της ενεργειακής απόδοσης και σεισμικής ανακαίνισης των κτιρίων αναμένεται επίσης να έχει διαρκή αντίκτυπο τόσο στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας όσο και στη βελτίωση της ασφάλειας.

(38) Ο διαρκής αντίκτυπος του σχεδίου μπορεί επίσης να ενισχυθεί μέσω συνεργειών μεταξύ του σχεδίου και άλλων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ιδίως με την ουσιαστική αντιμετώπιση των βαθιά ριζωμένων εδαφικών προκλήσεων και την προώθηση μιας ισορροπημένης ανάπτυξης.

Παρακολούθηση και εφαρμογή

(39) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο η) και το τμήμα 2.8 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένων του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, των οροσήμων και των στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.

(40) Στην εφαρμογή των μέτρων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να συμμετάσχουν διάφοροι κυβερνητικοί φορείς. Ένα κεντρικό συντονιστικό όργανο, το οποίο θα υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών, θα αποτελεί τον επικεφαλής εθνικό φορέα που είναι επιφορτισμένος με τον συνολικό συντονισμό και την παρακολούθηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένης της ενεργού παρακολούθησης της προόδου των μέτρων, με βάση τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν τεθεί για κάθε συνιστώσα. Την άμεση ευθύνη για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης και των επενδύσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα φέρουν τα αρμόδια υπουργεία, ενώ η επιτροπή εφαρμογής σε επίπεδο υπουργών θα πρέπει να διασφαλίσει τη συνέπεια στη χρήση όλων των κονδυλίων της Ένωσης. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας καθορίζει ορόσημα και στόχους για κάθε επένδυση και μεταρρύθμιση που περιλαμβάνεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Ο αριθμός των οροσήμων και των στόχων είναι ανάλογος με τον αριθμό των μέτρων και το μέγεθος του σχεδίου σε σχέση με την οικονομία της Κροατίας. Οι προτεινόμενοι ποιοτικοί και ποσοτικοί δείκτες που χρησιμοποιούνται για τα ορόσημα και τους στόχους είναι επαρκώς σαφείς, ρεαλιστικοί και πλήρεις ώστε να διασφαλίζεται ότι η ολοκλήρωσή τους μπορεί να εντοπιστεί και να επαληθευτεί. Ενώ το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρουσιάζει ολοκληρωμένες ρυθμίσεις συντονισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης, η υλοποίησή του αναμένεται να εξαρτηθεί σε καθοριστικό βαθμό από τη διοικητική ικανότητα και την ικανότητα υλοποίησης των φορέων υλοποίησης, κάποιοι από τους οποίους δεν έχουν ακόμη καθοριστεί ή συσταθεί. Ως εκ τούτου, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη δημιουργία της δομής υλοποίησης και συντονισμού, της οποίας το κεντρικό συντονιστικό όργανο προβλέπεται να συσταθεί έως το τέλος του 2021, όπως αποτυπώνεται στο ειδικό ορόσημο.

(41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού κοινοποιείται και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Στο πλαίσιο του μέσου τεχνικής υποστήριξης μπορεί να ζητηθεί τεχνική υποστήριξη για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του σχεδίου τους.

Υπολογισμός του κόστους

(42) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το τμήμα 2.9 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο σχέδιο σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

(43) Η Κροατία παρείχε γενικά λεπτομερή ανάλυση του κόστους ανά μέτρο, με παραπομπές σε προηγούμενα παρόμοια έργα ή μελέτες που πραγματοποιήθηκαν για να αιτιολογηθούν τα στοιχεία για το κόστος και επαρκείς εξηγήσεις της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό του συνολικού κόστους. Για τα διάφορα μέτρα για τα οποία το κόστος δεν μπορεί να προσδιοριστεί λεπτομερώς εκ των προτέρων, όπως για παράδειγμα για έργα που πρόκειται να επιλεγούν μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, όπως οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει γενικά αιτιολόγηση, με βάση την προηγούμενη εμπειρία, ότι το κόστος δεν είναι δυσανάλογο σε σχέση με τους στόχους του μέτρου. Για τη μεγάλη πλειονότητα των μέτρων, οι εκτιμήσεις κόστους θεωρούνται εύλογες και ευλογοφανείς. Ενώ η Κροατία έχει καταβάλει σημαντικές

προσπάθειες για την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με την κοστολόγηση, η μεθοδολογία και η αιτιολόγηση του κόστους δεν καλύπτουν με συνέπεια όλα τα στοιχεία των μέτρων, ενώ για ορισμένα μέρη του συνολικού κόστους σε ορισμένες περιπτώσεις δεν παρέχεται επεξήγηση. Για περιορισμένο αριθμό εκτιμήσεων του κόστους, το κόστος υπερέβη, σε μέτριο βαθμό, το εύρος δαπανών βάσει συγκρίσιμων έργων. Δεδομένου ότι, για τις εν λόγω εκτιμήσεις κόστους, η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε δεν επεξηγείται επαρκώς και η σχέση μεταξύ της αιτιολόγησης και του ίδιου του κόστους ορισμένες φορές δεν είναι απολύτως σαφής, αποκλείεται η υψηλότερη βαθμολόγηση του κριτηρίου εκτίμησης κόστους. Τέλος, το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συνάδει με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο με τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων

(44) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) και το τμήμα 2.10 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, και οι ρυθμίσεις αναμένεται να αποτρέψουν αποτελεσματικά τη διπλή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων μέσων και εργαλείων για την προώθηση και την επιβολή της συμμόρφωσης με το δίκαιο της ΕΕ, μεταξύ άλλων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση της διαφθοράς, της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων, και για την προστασία των οικονομικών της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[8].

(45) Το σύστημα για την εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στην Κροατία περιγράφεται με τον κατάλληλο τρόπο. Έχει σχεδιαστεί με συνέπεια και βασίζεται σε αξιόπιστες διαδικασίες και δομές, ιδιαίτερα οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των παραγόντων που είναι αρμόδιοι για τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους είναι σαφείς, τα σχετικά καθήκοντα ελέγχου είναι δεόντως διαχωρισμένα και έχει διασφαλιστεί η ανεξαρτησία των παραγόντων που εκτελούν τους ελέγχους. Το συντονιστικό όργανο για την εφαρμογή του σχεδίου θα πρέπει να είναι η Διεύθυνση Μακροοικονομικής Ανάλυσης, η οποία ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών. Για κάθε συνιστώσα και επιμέρους συνιστώσα, έχει οριστεί αρμόδια αρχή σε επίπεδο υπουργείου και κεντρικής κυβέρνησης για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, σύμφωνα με την τομεακή αρμοδιότητα που προβλέπεται στον νόμο για το σύστημα κρατικής διοίκησης. Η υπηρεσία του Εθνικού Ταμείου του Υπουργείου Οικονομικών θα πρέπει να είναι ο φορέας που είναι αρμόδιος για την προετοιμασία και την αποστολή των αιτημάτων πληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε εξαμηνιαία βάση, κατόπιν επαλήθευσης της επίτευξης των οροσήμων και των στόχων, και συνοδεύεται από τη διαχειριστική δήλωση και τη σύνοψη των διενεργηθέντων ελέγχων. Τα καθήκοντα της ελεγκτικής αρχής ανατίθενται στον

[8] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433Ι της 22.12.2020, σ. 1).

Οργανισμό για τον έλεγχο του συστήματος υλοποίησης του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ARPA).

(46) Συνολικά, οι ρυθμίσεις που προτείνει η Κροατία στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων που προβλέπονται στον κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων που αποσκοπούν στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης, αξιολογούνται ως επαρκείς. Τα ορόσημα που αφορούν τον καθορισμό της νομικής εντολής των φορέων που συμμετέχουν στην υλοποίηση και τον έλεγχο, τον συντονιστικό φορέα και τις αναβαθμίσεις του συστήματος ΤΠ θα πρέπει να επιτευχθούν πριν από την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Επιπλέον, οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους θα πρέπει να διαθέτουν τη νομική εξουσιοδότηση και τη διοικητική ικανότητα να ασκούν τους προγραμματισμένους ρόλους και τα καθήκοντά τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα ορόσημα που αφορούν την ανάλυση του φόρτου εργασίας και τις συστάσεις που απορρέουν από αυτήν έχουν επιτευχθεί το αργότερο κατά την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής.

Συνοχή του σχεδίου

(47) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και το τμήμα 2.11 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο περιλαμβάνει σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) μέτρα για την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων που αντιπροσωπεύουν συνεκτικές δράσεις.

(48) Το κροατικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας διαρθρώνεται γύρω από πέντε συνιστώσες και μία πρωτοβουλία, οι οποίες είναι συνεκτικές και στηρίζουν τους κοινούς στόχους για την τόνωση της ανάκαμψης της κροατικής οικονομίας και τον μετριασμό των επιπτώσεων της νόσου COVID-19, για τη συμβολή στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και για την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της κροατικής οικονομίας. Οι συνιστώσες του σχεδίου, ιδίως η «Πρωτοβουλία: ανακαίνιση κτιρίων», αναμένεται επίσης να συμβάλουν στην αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από δύο καταστροφικούς σεισμούς, οι οποίοι το 2020 έπληξαν την κεντρική Κροατία με συνέπειες στο Ζάγκρεμπ και τα περίχωρά του και την περιοχή της Banovina. Καθεμία από τις πέντε συνιστώσες και η πρωτοβουλία διαρθρώνονται γύρω από συνεκτικές δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, με μέτρα που αλληλοενισχύονται ή αλληλοσυμπληρώνονται ή και τα δύο. Υπάρχουν επίσης συνέργειες μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών και πρωτοβουλιών, ενώ κανένα μέτρο δεν αντικρούει ούτε υπονομεύει την αποτελεσματικότητα ενός άλλου.

Ισότητα

(49) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας. Η μεταρρύθμιση του εργατικού δυναμικού αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου, να διευκολύνει την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, να μειώσει έμμεσα το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων και να αντιμετωπίσει το υψηλό συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων. Το σχέδιο θα πρέπει να χρηματοδοτήσει έργα ΤΠΕ που αφορούν θέματα ισότητας. Περιλαμβάνει μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος που αποσκοπεί στη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλα τα παιδιά, κυρίως με την αύξηση της συμμετοχής στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και του αριθμού των ωρών διδασκαλίας στο δημοτικό

σχολείο. Η Κροατία θα πρέπει να αναπτύξει υπηρεσίες κοινωνικής καθοδήγησης που θα πρέπει να στηρίζουν δυσπρόσιτες ομάδες δικαιούχων, όπως άτομα με αναπηρίες, θύματα βίας, άστεγους, μετανάστες, Ρομά και νέους που εγκαταλείπουν το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας για να τους βοηθήσουν στην απασχόληση. Το σχέδιο προβλέπει διάφορες επενδύσεις για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, όπως μέτρα για τη διασφάλιση της φυσικής προσβασιμότητας στα κτίρια και το περιβάλλον στέγασης, για την παροχή επαρκών υπηρεσιών κινητικότητας, την προώθηση της υβριδικής πρόσβασης στον χώρο εργασίας και τη διασφάλιση της πρόσβασης σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.

Αυτοαξιολόγηση ασφάλειας

(50) Έχει παρασχεθεί αυτοαξιολόγηση ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για επενδύσεις σε ψηφιακές ικανότητες και συνδεσιμότητα. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο ο εθνικός ρυθμιστικός φορέας εκπόνησε σχέδιο διατάγματος σχετικά με τον τρόπο και το χρονοδιάγραμμα της εφαρμογής μέτρων για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της ακεραιότητας των δικτύων και υπηρεσιών επικοινωνιών, το οποίο ενσωματώνει απαιτήσεις για την κατοχύρωση της ασφάλειας των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών 5G, βάσει των συστάσεων της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 2020 με τίτλο «Ασφαλής εγκατάσταση του 5G στην ΕΕ — Εφαρμογή της εργαλειοθήκης της ΕΕ»[9]

Διασυνοριακά και πολυκρατικά έργα

(51) Το σχέδιο περιλαμβάνει διασυνοριακά και πολυκρατικά έργα σε τρεις τομείς. Πρώτον, υπάρχουν μέτρα σχετικά με τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων πληροφοριών στο πλαίσιο της συνιστώσας «Ψηφιακή μετάβαση», η οποία περιλαμβάνει τη δημιουργία, αναβάθμιση και διασύνδεση των βασικών μητρώων καθώς και τη δημιουργία κεντρικού συστήματος διαλειτουργικότητας σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας (ΕΠΔ). Δεύτερον, στο πλαίσιο της συνιστώσας «Εκπαίδευση», ο ψηφιακός μετασχηματισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αναμένεται να προωθήσει και να επιταχύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε διασυνοριακά και πολυκρατικά έργα, ιδίως σε έργα για τα οποία η ψηφιακή ωριμότητα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή. Τρίτον, στο πλαίσιο της συνιστώσας «Διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων», το πρόγραμμα για την ανάπτυξη των δημόσιων δικτύων ύδρευσης και το πρόγραμμα για την ανάπτυξη του δημόσιου συστήματος αποχέτευσης έχουν θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, διότι μειώνουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος και των υδάτινων πόρων και συμβάλλουν στη διατήρηση των υδατικών συστημάτων. Υπό την έννοια αυτή, ο αντίκτυπός τους είναι διασυνοριακός και παγκόσμιος.

Διαδικασία διαβούλευσης

(52) Η Κροατία διεξήγαγε διαδικασία διαβούλευσης πριν από την υποβολή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη μετά την υποβολή του προσχεδίου στην Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2020. Από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2021, οι αρχές πραγματοποίησαν περισσότερες από 15 θεματικές συναντήσεις με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, στο πλαίσιο των οποίων παρουσίασαν τις ευκαιρίες του σχεδίου ανάκαμψης και

[9] COM(2020) 50 final.

ανθεκτικότητας για την Κροατία σε συγκεκριμένους τομείς, τη δομή του, τα κριτήρια, τη διαδικασία και τη συμπληρωματικότητά του με άλλα ταμεία της Ένωσης. Η σύνοψη του σχεδίου δημοσιεύθηκε και παρουσιάστηκε στα μέσα ενημέρωσης πριν από την έγκρισή του την 1η Απριλίου 2021. Μετά την έγκρισή του από την κυβέρνηση, η σύνοψη του σχεδίου αναρτήθηκε στον ιστότοπο της κυβέρνησης και συζητήθηκε στο κοινοβούλιο στις 14 Απριλίου 2021.

(53) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας δεν περιγράφει τα σχέδια των αρχών σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στην εφαρμογή του σχεδίου. Για να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση από τους σχετικούς φορείς, έχει καίρια σημασία η συμμετοχή όλων των περιφερειακών και τοπικών αρχών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών, στην παρακολούθηση της εδαφικής κατανομής των πόρων καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο.

Θετική αξιολόγηση

(54) Σε συνέχεια της θετικής αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας, όπου διαπιστώθηκε ότι το σχέδιο συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να καθορίσει τις μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου, τα σχετικά ορόσημα, τους στόχους και τους δείκτες, καθώς και το ποσό που διατίθεται από την Ένωση με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για την υλοποίηση του σχεδίου.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

(55) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας ανέρχεται σε 6 393 794 220 EUR. Δεδομένου ότι το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και, επιπλέον, το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι υψηλότερο από τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Κροατία, η χρηματοδοτική συνεισφορά που κατανέμεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας θα πρέπει να ισούται με το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που διατίθεται για την Κροατία.

(56) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ο υπολογισμός της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς για την Κροατία πρέπει να επικαιροποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, θα πρέπει να καταστεί τώρα διαθέσιμο ποσό για την Κροατία για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Εφόσον είναι αναγκαίο μετά την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να τροποποιήσει την παρούσα απόφαση ώστε να συμπεριλάβει την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

(57) Η στήριξη που πρόκειται να παρασχεθεί θα χρηματοδοτηθεί από τη δανειοληψία στην οποία θα προβεί η Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης με βάση το άρθρο 5 της

απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου[10]. Η στήριξη θα πρέπει να καταβληθεί σε δόσεις αφού η Κροατία εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί όσον αφορά την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(58) Η Κροατία ζήτησε προχρηματοδότηση που αναλογεί στο 13 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Το ποσό αυτό θα διατεθεί στην Κροατία με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας χρηματοδότησης, και σύμφωνα με αυτήν, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(59) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση διαδικασιών σχετικά με τη χορήγηση κονδυλίων της Ένωσης στο πλαίσιο άλλου ενωσιακού προγράμματος πλην του προγράμματος του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 ή διαδικασιών οι οποίες αφορούν στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1
Έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κροατίας με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων, οι σχετικοί δείκτες που σχετίζονται με την εκπλήρωση των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή από την Επιτροπή πλήρους πρόσβασης στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2
Χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Κροατίας χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 6 295 431 146 EUR με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης[11]. Ποσό ύψους 4 631 762 551 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Με την επιφύλαξη ότι από την επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκύπτει ποσό για την Κροατία ίσο με ή μεγαλύτερο από το ποσό αυτό, διατίθεται επιπλέον ποσό ύψους 1 663 668 594 EUR για νόμιμη δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Κροατία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό

[10] ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1.

[11] Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Κροατίας στις δαπάνες του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

ύψους 818 406 049 EUR διατίθεται ως πληρωμή προχρηματοδότησης, που ισούται με το 13 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

3. Η προχρηματοδότηση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας χρηματοδότησης, και σύμφωνα με αυτήν, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.

4. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη συμφωνία χρηματοδότησης εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Κροατία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος των νομικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, για να είναι επιλέξιμα για πληρωμή, τα ορόσημα και οι στόχοι ολοκληρώνονται το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026.

Άρθρο 3
Αποδέκτης

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Κροατίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος